



Spoštovani,

**v sredo, 9. novembra 2022,**  
vas prijazno vabimo  
**na projekcijo filma *Železna škatla* in**  
**pogovor z režiserjem**  
**Nilsom Olgerjem.**

Projekcija in pogovor bosta  
potekala **na Prvem odru**  
(Prva gimnazija Maribor,  
vstop s Krekove ulice).

Pogovor z režiserjem bo vodil  
**Jernej Lorber.**

Prireditve se začne **ob 10.30.**

S prireditvijo se bomo obenem poklonili žrtvam pogroma, imenovanega *kristalna noč*, ko so nacisti z 9. na 10. november 1938 po vsem rajhu požgali, razbili in uničili na stotine judovskih sinagog, trgovin in drugih stavb. Ob tem so veliko Judov ubili, več deset tisoč pa so jih odpeljali v koncentracijska taborišča.

Zaradi omejenega števila mest prosimo obiskovalce za predhodno potrditev udeležbe. Svoj prihod najavite v Sinagogi Maribor na telefonsko številko 031 680 294. Prijave sprejemamo do zapolnitve mest.

Vljudno vabljeni!

**SINAGOGA**  
CENTER JUDOVSKÉ KULTURNE  
DEDIŠČINE SINAGOGA MARIBOR

**Z  
C**

  
**PRVA GIMNAZIJA  
MARIBOR**  
*Per aspera ad astra*

  
mariborska  
KNJIŽNICA

Prireditve, ki jo je podprla Mestna občina Maribor, organiziramo  
v sklopu projekta *Kamnite solze*.

## **ŽELEZNA ŠKATLA (Eine eiserne Kasette)**

Dokumentarni film, A/N, 2018, 102 min.

Scenarij, režija in kamera: Nils Olger

Leta 1985 je avstrijski politik Friedhelm Frischenschlager povzročil pravi škandal, ko je na Dunaju sprejel nekdanjega SS častnika in vojnega zločinca Walterja Rederja, ki je bil pravkar izpuščen iz zapora. Reder je bil vodilni človek pri masakrih, ki so jih nad civilnim prebivalstvom zagrešile nemške enote ob umiku pred napredujočimi silami ZDA v Italiji leta 1944. Eden od članov Rederjeve SS formacije je bil tudi Olaf Jürgenssen, ki je služil kot zdravnik. Jürgenssen je posnel veliko fotografij, katerih negativni so bili vrsto let shranjeni v železni škatli. Ta je naposled prešla v roke Nilsu Olgerju, Olafovemu vnuku. Nils Olger se je podal po poti Jürgenssenove preteklosti iz zadnjih let druge svetovne vojne, od Madžarske do Italije ter poznejše denacifikacije v Gornji Avstriji, kjer se je Jürgenssen tudi poročil. Olger je obiskal kraje in govoril s pričami iz časa, ko je bil Olaf Jürgenssen del nemške zločinske dejavnosti, pa čeprav fotografije namigujejo, da je bil on sam pri tem nedolžen. Tik pred smrtjo se je v video intervjuju, ki ga je z njim posnel vnuk, skušal distancirati od vsega tega oziroma na vprašanja ni želel odgovarjati. Nils Olger je svoj umirjeni in politično razmišljujoči film o zgodovini, spominu in zanikanju zaključil z ugotovitvijo: »Po čem se bom spominjal svojega dedka? Po negativih.« (Bert Rebhandl)

**Nils Olger** je filmski ustvarjalec in umetnik, ki živi na Dunaju. Študiral je postkonceptualno umetnost, nove medije in socialno delo. Sodeluje v filmskih, političnih, uredniških in uprizoritvenih kolektivih. *Železna škatla* je njegov prvi celovečerni dokumentarni film.